

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR 489
RADY MIASTA KONINA

z dnia 27 stycznia 2021 r.

w sprawie rozpatrzenia wniosku o włączenie do Statutu Miasta Konina przepisów prawnych dotyczących zasad tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych gminy.

W dniu 18 grudnia 2020 roku do przewodniczącego Rady Miasta Konina wpłynął wniosek mieszkańca Konina o włączenie do Statutu Miasta Konina przepisów prawnych dotyczących zasad tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych gminy.

Przewodniczący Rady Miasta Konina przekazał wniosek do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

W związku z koniecznością przeprowadzenia dodatkowych czynności, Rada Miasta Konina Uchwałą Nr 471 z dnia 15 stycznia 2021 roku przedłużyła i wskazała termin rozpatrzenia wniosku do dnia 17 lutego 2021 roku.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji odbyła posiedzenie w dniu 18 stycznia 2021 roku i przyjęła stanowisko uznając, iż Wojewoda Wielkopolski (będący organem nadzoru dla miasta Konina) wielokrotnie badając Statut Miasta Konina, nie wskazywał na konieczność uregulowania w nim powyższych zasad, tym samym uznał, iż Statut jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) gmina może, ale nie musi tworzyć jednostek pomocniczych. *Skoro tworzenie jednostek pomocniczych w ustawie o samorządzie gminnym jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem gminy, to rada gminy zobowiązana jest ustalić zasady tworzenia jednostek dopiero wtedy, gdy zdecyduje się takie utworzyć* (Jednostki pomocnicze gminy, Monika Augustyniak, Wolters Kluwer, 2010, s. 39).

Można również stwierdzić, że *ustawodawca nie nakłada na gminę żadnych obowiązków w zakresie ustanowienia jednostek pomocniczych, a w przypadku ich powołania pozostawia daleko idącą swobodę w zakresie kształtowania zasad ich funkcjonowania. Ustawa o samorządzie gminnym nie określa również roli jednostki pomocniczej gminy w zarządzaniu gminą miejską* (Jednostki pomocnicze gminy – analiza uregulowań prawnych, Beata Matyjaszczyk, Forum Rad Dzielnic, s. 4)

Odnosząc się do przytaczanego we wniosku wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 grudnia 2005 r., sygn. akt: II OSK 325/05 i wady prawnej statutu gminy w przypadku braku uregulowań statutowych kwestii wskazanych w art.

5 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Sąd wskazał również, że *przeważa pogląd, iż tworzenie jednostek pomocniczych ma charakter fakultatywny, ustawa nie wprowadza w tej kwestii żadnych ograniczeń i warunków, tworzenie jednostek pomocniczych zależy od woli rady gminy – to ona decyduje czy takie jednostki w ogóle utworzyć, ona decyduje czy utworzy je na całym obszarze gminy czy na jego części, ona decyduje jakie to będą jednostki (m.in. wyrok NSA z 10 października 200 r., II SA/Łd 1097/00, ONSA 2001/4/187).* Jednocześnie Sąd uznał, że *w razie braku regulacji statutowej... należy przyjmować, że rada która może utworzyć jednostkę pomocniczą, może ją również znieść na podobnych zasadach, jak określone w ust. 2 art. 5 i na podstawie tego przepisu. Przyjęcie odmiennej interpretacji, takiej jaką przyjął Sąd, prowadziłoby do prymatu statutu nad przepisami ustawy i naruszałoby zasadę, według której akt niższej rangi nie może być stosowany w zakresie w jakim jest sprzeczny z ustawą.*

Jednocześnie zdaniem komisji procedura tworzenia jednostek pomocniczych jest skomplikowana, czasochłonna i kosztowna, zarówno przy ich tworzeniu, jak i podczas ich dalszego funkcjonowania. Miasto Konin nie jest podzielone na jednostki pomocnicze – osiedla/dzielnice, o których mowa w ustawie o samorządzie gminnym, natomiast stosowany jest podział na obręby ewidencyjne, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 393).

W związku z powyższym Komisja Skarg, Wniosków i Petycji stwierdziła, że wymienione argumenty wykazują, że art. 5 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem gminy i nie nakazuje zamieszczania zasad tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych w statucie gminy.

Wobec powyższego podjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu jest zasadne.

**Przewodniczący
Rady Miasta Konina
/-/Tadeusz Wojdyński**